

La Veu de Tortosa

BIBLIOTECA PUBLICA
TARRAGONA

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 1.er Juliol de 1900

Núm. 31

GENT NOVA

En les grans conmocions sol sempre haberhi un daltabaix que vé a afavorir los intessesos de la justícia y de la moralitat.

Aquesta reacció se posa de relleu en la marxa regionalista. Convensut en Silvela, convensut lo Govern y 'l pahís en general de que no hi ha altre remey que la implantació d' una ampla descentralisació jurídica y administrativa nostre programa escomens a assustar á aqueixa córrua de politichs que serpejen y s' arrastren com les serps.

No hi ha cap dupte, nostre triomf s' atansa.

No haviem perdut cap forsa en la lluyta; molt al contrari, ens havem refet d' una manera pasmosa, havent conseguit més prompte de lo que esperavem lo resultat d' aquell *platonisme* evocat per aqueixa torba famolera de vividors, que, trastornats y malmesos, cauran á terra axafats com la poma podrida que s' despenja del arbre en un dia calmós y seré.

Creyém qu' arribat l' hora de organisarnos seriament y de no aturar nos per res. Lo llampagueix y 'l tró purificarán l' atmósfera y 'l vent mestral s' endurá en sas ratzades la putrefacció y sos miasmes.

Ja es hora qu' escomense lo soterrament d' aqueixos convencionalismes asquerosos; ja es hora qu' Espanya pensi en sossegarse; ja es hora d' acabar d' una vegada aqueixa caótica administració ahont s' entorpeix la marxa de tot assumpto que no estigue baix la férula del caciquisme més repugnant; en fi, creyém que ja ha arribat lo moment de combatrer tota mena de immoralitats, tant si aquestes provenen del ordre administratiu com si son filles del ordre judicial.

Tot sovint cridém desesperats contra aquest estat de coses, sense que després tinguessim la suficient valentia pera denunciar les prevaricacions, justiciades y sobornos que tant ens escriuixen y 'ns amarguen.

Pera la regeneració convenen homes honrats, plens de bona voluntat

y d' abnegació sens m' la. Ab tal qu' aquestos s' haigin conservat sans, lo mateix ens té un ideal qu' un altre. Nosaltres no defensém més que la moralitat y conveniencia de nostre programa, y volém lo que vol tota persona correcta y decent: L' engrandiment de la patria y una administració honrada y sanitosa.

Regionalistes, l' hora es arribada. Fora rancunies, fora diferencies. Treballém pera la prosperitat d' Espanya y llur reviscolament, sens oblidar que *la honradesa passiva está condenada necessariamente á presenciar lo triomf de la perversitat.*

Francesch Mestre y Noè.

Tortosa, Juny de 1900.

Lo Catalanisme dels tortosins EN LO SIGLE XVI

(Continuació)

D. P. Par señor Libio que no teniu vos per bé que la Iglesia tinga Patrimoni.

L. Casi que no hu tinch per bé.

D. P. Perqué?

L. Per mil coses que he lleigides y obides y encara vistes sobre asó del Patrimoni de la Iglesia que han causat grans escándols en la cristiandad, ja pronosticats ab aquella veu que oirem en lo aire lo dia quel Emperador Costantino renunciá la Cadira de Roma á la Iglesia segons ho resitá Sant Vicent Ferrer en un sermó de la Feria sexta apres de Pentecostés parlant dels que malgasten los bens de les Iglesias.

D. P. Digue eixa veu.

L. Lo que escriu Sant Vicent Ferrer es asó: «Quando Constantinus Imperator dedit redditus Ecclesie propter Deum, audita fuit ut dicitur á nonnullis, codem die vox in aërre dicens, hodie in Ecclesia Dei Seminatum est venenum», y aixís ses mostrat aser veritat en infinites voltes que per voler guardar lo Papa alló y per voler cobrar asó, cada dia ha de tenir en sa mà no lo báculo Pastoral pera guardar y guiar les ovelles, mas la espasa y llansa, pera degollar y estripar los homens.

D. P. Donchs que totavía estau en que lo Papa no tinga res de patrimoni y com viurá ab la autoritat y magestad que li pertany, volen que visca ab la sola espedició de Bules y que per necessitat caiga ab majors inconvenients sia en bon hora tant

sant y tant sobric com vos volem que sia, que també hu vull yo; pero lo major de tots los prínceps sino lo universal príncep de la Iglesia no volem que visca com á príncep y si li llevau lo patrimoni com ho pora?

L. Yo hos diré com pora ó almenys aixi me par á mí que poria, que dels delmes y de les primicies ve que vuy viuen tots los Prelats y altres eclesiástichs de la cristiandad donasen certa part quis cun any al Papa, y tal part que tot cumulat pugués eser suficient forma pera viure com á Papa y asó no sols seria convenient remey pera viure ab la majestad que deu lo Vicari de Jesuchrist, pero als prelats y als altres eclesiástichs los sería salud disminuirlos les rendes que també los daña la demasiada greixesa que tenen *quia omne nimium nocet* com diu lo Savi.

F. Nom par á mí mal lo que diu lo señor Libio mas com se poria fer aixó.

L. Volguesen lo Papa y tots los prínceps de la cristiandad que prou si trobaria forma.

D. P. Es cosa nova aqueixa y may ses vista semblant adaixó.

L. Anau engañat que ans bé quasi de esta forma vivien los Levites entre los altres del poble de Israel, que á aquestos, nols doná Josué porció en la terra de promissio perque aixi loy mana Deu, sino que les altres tribus los tinguesen repartits entre si pera administrarlos lo Sacerdoci que sols als levites era lícit lo administrarlo, y també quasi de esta manera se sustenta per avuy la Religió de San Juan que tau florida está que cada Comanador dona certa porció de la renta que té de sa Comanda al Señor de la Religió per llur sosteniment.

D. P. Nom desagrada lo que haveu dit y estich ja á la veritat prou satisfet de vostres rahons, mas en lo que toca á la guerra que aqueixos dos prínceps tenen dich que es molt gran infelicitat la del Rey D. Felip y no fonch menor la del Emperador son pare, que los principis de sos reynes los haja cabut en desgracia tenir guerra contra los Vicaris de Christo y de la Iglesia, esent com son tant Católichs prínceps y tan defensors y zelosos de la religió christiana.

L. Aixi es veritat pero gran alivio los es que la culpa no sia estada sua, ells son estats prou osats á la guerra, forsat es estat també que ajén respost ab ella, que com diu lo nostre refran cathalá, á pledeixar y bandoleixar vos poden forsar.

F. Com digaume Señors que també tingué guerra lo Emperador ab lo Papa?

D. P. Puig no? Si á la feé.

F. Quin Papa era y perque lo tingueren?

D. P. Ab lo Papa Clement seté de

aquell nom y per lo mateix reyne de Ná-pols y tenir per valedor á Francisco Rey de Fransa com ara tetambé lo Papa aquest Rey Enrich que vuy es y de tal manera será feta entre ells y altres la lliga y concordia contra lo Emperador, que ans de moure la guerra ja tenien entre sí repartit tot aquell regne.

F. Santa María donchs com succui al Emperador lo negoci.

D. P. Molt bé hagué victoria contra tots los enemichs ab la virtut y forsa gran que tenia de sa justícia: fench pres lo Rey de Fransa, fench pres lo Papa, fench presa Roma y finalment Fransa venzuda y tota Italia domada.

F. Y donchs lo Papa no podia considerar per lo succes de allavons que no es servit Deu de que ell fasa.

D. P. Yo crech bé pera mí que ell ho te ben considerat, mas está tant après y tant subordinat á sos parens que no está en má sua fer altra cosa.

F. Y als parens quels mou á fer tan iníqua obra?

(Continuará).

Los banys y son origen

L' origen del bany es casi tant antich com l' home, y son ús s' eleva á la més remota antigüetat.

L' Escripura 'ns diu, que la filla de Faraón fou á banyarse al Nilo, y Homero envia á la princesa Nansia á prendre lo bany á un riu. Los antichs comensaren en las ayguas més prop de vivendas á pendrer banys, més endavant, lo poderós los construhia en sa casa fins que apareixen los banys públichs y Roma se veu prompte en possessió dels més suntuosos y espléndits.

Los primers habitants del mon que tingueren banys particulars, foren los grechs; y 'ls públichs existian á Roma en temps de Pompeyo 'l Gran; y quan eran gratuïtas constituïhan una de las lliberalitats dels emperadors, ab motiu d' alguna festa popular.

Entre 'ls turchs, mana la lley de Mahoma que 's rentin en quan s' aixequin, y ans de cada oració, cara, coll, peus y braços; y per aquesta rahó es una de las nacions més amigas de la netedat, servintse del aygua més fresca y pura.

Hi ha personas que tenen por al bany descuydant la limpiesa de la pell per aquet medi, y homes hi ha, que al pas que atenen y ab tot lo cuydado á la limpiesa d' un cavall ó d' altre animal doméstich, s' olvida de sa propia pell, consideran molt suficient lo bany que reberen ab l' aygua del baptisme y no 's rentan la cara sino lo diumenge si no s' accontentan ab l' aygua que serveix per remullar quan s' afeytan.

Las serps mudan de pell cada any, los crustáceos sa closca, los peixos sas escatas, los aucells sa ploma y 'ls de quatre potas son pel; no succehix aixis ab l' home, que no pot canviar tots los anys la pell; pero no obstant pot limpiarla, refrescarla y casi renovar-la per medis senzillissims y que no están al alcans dels anteriors, y precisament lo bany omple eficazment las condicions higienicas que l' individuó ha de trobar en lo rentament y frescura de la pell.

Lo bany calent es molt útil en certas circunstancias, y son calor pot pujar á més de vinticinch graus; los efectes del

bany mol calent son debilitants, y aixis es, que després d' haverlo pres un se troba cansat, sense gana, embotament de las facultats.

Lo bany fret es molt útil al istiu, quan la calor es forta, no convé als vells reumáticos ó gotosos; lo molt fret deix de ser un remey higienich,

Tant los banys frets com los calents, solen prendres ab l' objecte d' omplir una prescripció facultativa.

De totas las classes de banys, lo que s' anomena generalment tebi, es lo més convenient a tota classe de personas siguent molt més refrescant y reparador que cap. Al sortir d' un bany tebi, totas las funcions s' exercitan ab més llibertat y complacencia.

La generalitat comensa l' ús dels banys passada la primera quinzena de juliol; pero salvo aquells cassos en que l' individuó no pugui esperar per més temps se deu comensar son ús á principis d' Agost.

GARBELLADURES

L' Unió Nacional abans d' la sembrada ja prepara la fals pera 'l segar.

¡Pobre Paraiso..... encontrado!

Referintse al catalanisme, ha dit que dirá coses que no ens agradarán gens ni mica y..... que quan ell siga poder (que no ho será) Catalunya tindrà un nou Duch d' Olivares (!)

¡Pobre dimoni!... que mes voldría ell... però.....

*Si tuvieras OLIVARES
como tienes fantasía
el rio de Manzanares
por tus fincas pasaría.*

En Paraiso diu que confia en lo pervindre, tenint al seu costat homes com en Lopez Dominguez, etc., etc.

Es veritat: al *Paradis terrenal*, no hi faltava mes que la música celestial dels canaris de cria d' en Lopez, pera ofegar lo debil oreig de les indecisions d' en Costa (l' advocat, no 'l Comendador), que es l' home mes mastega-tatxes de la Unió Nacional.

Y además tindrà lo diplomatch vidriayre precedents pera nombrarse á si mateix President del Govern quan hi arribe.

També 'n Lopez se vá fer Capità general á si mateix.

—Nada, nada, á no pagar.....

—¿Quant pagues tu?

—Al Govern no res.

—¿Puig á qui?

—¡.....!

—¡Pobra Espanya en mans dels matriculeros!

—Jo soch de la Unió...

—¿Catalanista?

—No ho sé..... escolta... ¿Qu' aconsella aquesta?

—Que 's respecte 'l dret, que s' acaben los xanxullos, que 's governe bé.....

—¿Y de la qüestió dels pagos?

—Que tothom pague 'ls tributs.....

—Borram, borram..... soch de l' altra. Cá, home, cá; ¡resistencia! ¡resistencia! Que paguen los sibochs y 'ls puritanos.

—¿En qué se semblen Paraiso y Pau Iglesias en l' Alcalde de.....?

—En que sempre están al tren.

—¿Y 'l Compte de las Almenas en la qüestió catalana jntjada per Paraiso?

—En que 'ls dos farien penjadissa.

Dato —¿Tiro l' arrós?

Villaverde.—No cal; ja ha pagat lo que debía y ha marat cap á la fonda.

—Faltan veinte y cinco céntimos.

—Lo ta'ó diu: *porte cobrado*.

—Es el importe de almacenaje.

—¡Manoy! ja estich tip de pagá apremis.

—Ditxós Rafelet!.....

—¿Qué t' ha fet?

—Si vols que 't siga imparcial.

—¿Qué?.....

—Quien con niños se acuesta.....

Lo ministré d' Hisenda diu que tothom paga.

Segons á qui.

Al govern li dehuen pagar; pro lo qu' es á mí, l' un any perque 'ls fesols no van bé, l' altre per la filoxera, l' altre per la pedra, no cobro may.

Y aixó que no soch tan exigent com lo Villaverde.

—Escolta, que 'ls fan als que no paguen.

—Los conviden..

—A dinar!.....

—No, home.

—Puig, á qué?...

—A pagar en moneda estrangera-espanyola.

—No ho entench.

—Cada pela, val cinch rals.

—Per' aquí.

—Per' al Govern.

—Ara si que tornarán á corre les peles *columniaries*..... ¡Quina ganga!

Canya-verda.

UNA MICA D' HISTORIA

Havent mort En Carles d' Anjou y essent presoner del rey d' Aragó, lo seu fill, la Fransa 's prepará pera invadir la nostra terra contant ab un exercit de 200 mil homes ben arrenjats, pera venjar los desastres que fins llavors havia sufert, (any 1285).

Aquest exercit colossal no espantá á n' En Pere III, puix amés de contar en lo propi esforç, confiava y molt en las grans necessitats d' un exercit tan numerós, que segurament no podria satisfer molt temps; lo seu plan fou no presentar may batalla formal, contant ab sos braus almugavers y ab la gloriosa institució del Somatent creada feya poch.

Per mar res havia de temer, puix la marina catalana bonas provas havia donat ja de son valer.

Sabent que l' invasor s' acostava acudí als Pirineus un gran estol de catalans, ab son rey, pera tancar lo pas al que volia atacar sa independència, y segurament no haurian passat si la traició no 'ls hi hagués obert camí.

Llavors entraren al Ampurdá co-

metent tota mena de crueltats en los pobles que trobavan y perseguint á sos moradors que 's refugiaren á la montanya considerant inútil tota resistencia; molts al fugir inutilisavan lo que pogués servir al invasor, com lo senyor de Perelada, En Dalmau de Rocaberti que avans d' abandonar son casal y sas hisendas, hi calà foch pera que 'ls francesos no se 'n poguessin gaudir.

L' embranzida dels invasors era forta, destruhint tot lo que privava son pas, fins que 's toparen ab los murs de Girona hont lo rey En Pere los esperava á peu ferm.

Lo siti d' aquesta ciutat fou memorable, puix en ell agotaren los sitiadors tots los medis ab que contava tan poderós exércit, los grossos enginys que inutilment llensavan códols á sas fortas murallas, las minas subterrànias, los assalts, mes sempre s' estrellavan sos esforços en la fermesa dels que defensavan sa llibertat.

Mentrestant á Barcelona 's feyan grans preparatius navals y prompte atacaren á la esquadra enemiga prop de Rosas, En Ramón Marquet; En Berenguer Mallol, apresantloshi set naus, y quan després arribá l' almirall Roger de Lluria la devastaren per complert fent entendre al rey de Fransa, que la marina catalana era invencible.

Vensuts per mar, no podent entrar á Girona, y delmats per la peste, decidiren tornarsen á sa terra, y al passar lo coll de Panissars pagaren ben car l' haver volgut esclavizar á Catalunya, puix si be lo nostre rey lográ detenir á sas tropas al passar lo rey de Fransa ma'alt ab son acompanyament, no pogué contenirlas més temps, y ab l' odi y l' intint barbre de l' epoca s' abrahonaren sobre 'ls fugitius deixant lo pas cobert de cadavres. D' aquell exércit tan numerós y flamant sols n' arribá á Fransa una petita part ben miserable pera poder contar sa derrota.

Al 11 de Novembre de 1285, morí Pere el Gran, deixant pacificada á sa Patria y en un lloch tan envejable com cap mes altra nacionalitat podia arribar llavors.

J. C. y A.

LA CANSO DE CATALUNYA

Jo conech una donzella
tan gentil... com no n' hi há:
va vestida de pagesa,
y es de cor senzill y fránch.

Per mirall té blaves ones
hont s' hi véu tant com es gran,
y del séu cabell són pinta
les crestes del *Montserrat*.

Coronada vá d' espigues
y de pámpols del rocam;

en les mans té una filosa
y 'l fus plé de cotó blanch.

En lo coll du 'l reliquiari
imatge de un *rat-penat*,
y estampat en la faldilla,
un escut ab *quatre pals*...

Com la nina n' es pubilla,
tots s' hi volen maridar;
ella fila, canta y mira
les guspies de la llar.

Li recordan les grandeses
que la feren immortal!...
¡temps de gloria que passaren!...
mes... ¿qui sab si tornarán?...

Avuy té la caputxeta
de puresa verginal,
y les rojes barretines,
y la fé dels que s' en van;

un galan que la enamora,
—per ell sempre 'l cor li bat, —
y una santa que la inspira,
que ja may li faltará.

Y 'l fus balla... les espigues
del séu front ne plouhen blat;
y la sava dels verts pámpols
en les tines bull á mars.

Al galan que la enamora
tots li diuhen, lo *Treball*,
y la santa que la inflama
té per nom la *Llibertat*.
Del galán viurá la vida,
sens donarli may descans;
qui la *Llibertat* li toqui...
¡Mare Santa!... ¡Déu li vall!

Albert de Quintana.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, 1er. de Juliol, La Preciosissima Sanch de N. Sr. J. C.—Dilluns, 2, La Visitació de Ntra. Sra.—Dimars, 3, San Trifó.—Dimecres, 4, San Laureano.—Dijous, 5, San Miquel dels Sants.—Divendres, San Isaias.—Dissapte, San Ferm i.

NOTICIES

Ab l' objecte de amenisar un xich mes la lectura de LA VEU DE TORTOSA y á fi de treurer d' aquesta secció les engrunes y 'l rostoll de la política, hem creat un nou passa-temps, baix lo títol de *Garbelladures*, ahont hi anirá á parar tot alló que pareix sério y deu tractarse en broma.

Ab gran satisfacció copiám de nostre volgut confrare lo *Diari de Catalunya* del dia 16 lo següent:

«A la iglesia de San Felip Neri s' hi ha verificat aquest matí la cerimonia augusta y solempne de cantar primera Missa 'l nou prebere Mossen Norbert Font y Sagué.

L' altar estava profusament il·luminat y guarnit severament.

A un costat del presbiteri s' hi asseguren els padrins del nou celebrant, Excm. senyor don Eusebi Güell y Bacigalupi y sa distingida y bellíssima filla donya Isabel Güell y Lopez y á l' altre costat la familia de Mossén Font.

Molt abans de comensar la solempne Missa, el temple s' ha omplert de tal manera que era difícil trobarhi lloch.

Els que no cabian á la nau central tingueren d' inquirirse per las naus laterals y per las galerías davant del chor.

Han ajudat al celebrant en tan solempne acte, el doctor D. Jaume Collell, canonge de la seu de Vich y 'ls ilustrats publicistas Mossén Salvador Bové y Mossén Tomás de A. Rignalt.

Ha pronunciat el sermó l' ilustre canonge d' aquesta Seu doctor don Jaume Almera, el qui en una magistral peroració ha senyalat els debers del nou sacerdot. Aquest sermó ha impresionat fonament al auditori.

La capella de San Felip Neri, dirigida pel mestre Millet, ha cantat la solempne Missa del Papa Marcelo. L' *introito*, el *gradual*, la *sequencia* y la *comunio*, els ha cantat á cant plá. Al ofertori ha cantat el motet *Jesu dulcis* de Victoria y al final, durant lo besamans, el *Te-Deum* den Diego Ortiz, mestre toledá del sigle XVI.

Ha sigut impossible 'l poder cantar el *Te-Deum*, compost per la senyoreta donya Isabel Güell y López, per haver faltat á la capella temps material pera poderlo ensajar.

L' acte del besamans ha sigut llarguissim. Ha passat á prestar reverencia á Mossén Font, una concurrencia numerosíssima, formada per distingidas familias d' aquesta ciutat, per numerosos companys de carrera del celebrant y per molts coneguts literats y artistas de la nostra terra.

Felicitem coralment al nostre bon amic y entusiasta company de causa Mossén Norbert Font y Sagué, confiant que d' aquí en avant continuarà com sempre, esmerçant sas virtuts, son talent y sa activitat en be de Deu y de la Patria.»

Unim nostra felicitació y fem vots fervents pera que les seves virtuts segueixin essent, com fins ara, lo distintiu mes gloriós de son sagrat ministeri; desitjant, per altra part, poguer també saborejar, com hasta avuy, sos valents y artillats escrits en defensa de la patria catalana.

La Junta directiva de l' Associació de Mestres de Tortosa ha quedat constituïda en la forma següent:

President, D. Anton Gilabert, mestre superior de Tortosa; depositari D. Lluís Dols, mestre de Roquetas; secretari, don Manel Guarch, mestre d' Aldover.

Ahir va celebrarse en la Iglesia Catedral solempne aniversari dedicat per l' Excelentíssim Cabildo y Reverents Beneficiats en sutragi y bona memoria del que fou digne Bisbe d' aquesta diócesis Excm. é Il·lustríssim D. Francesch Aznar y Pueyo.

R. I. P.

Voreta al mar y situada en un dels millors punts de les platjes de l' Ampolla está pera llogar una casa de nova construcció, ab tres dormitoris independents.

Lo qui vullga més informes pot demanarlos á D. Felip Navarro-carrer de la Rosa—Tortosa.

L' Excm. Ajuntament de Tortosa ha acordat celebrar *Jochs Florals*, ab motiu de les proximes festes dedicades a la Patrona d' aquesta ciutat, la Mare de Deu de la Cinta.

Pera disposar los preliminars de la projectada solemnitat literaria ahir va esser convocada, pel senyor Alcalde, en la Casa Comunal, la Junta Organizada encarregada de portar a cap aquest projecte de llegitima cultura.

Victima de crudel malaltia lo dia 27 del mes ultim ha mort a la Corunya o director de les obres d' aquell port nostre distingit amich D. Joseph de Villasante y Lago, gendre de nostre respectable amich e ilustrat company D. Sinisi Sabater.

So senyor de Villasante ha desaparegut de nosaltres quan mes rialler se li presentava l' pervindre y precisament en lo millor temps de sa vida, plena d' il-lusions y d' esperances y quan podia esperar lo premi a sos honrats serveys y brillant carrera administrativa.

La mort del malaguanyat amich nostre ha causat profund sentiment a Tortosa, ahont estigué establert d' Advocat, y ahont, també, desempenya mes tart, lo carrech d' Administrador de la suprimida Delegació d' Hisenda ab tot aquell zel y honradesa que caracteriza al home de bé.

Artista y literato, ha deixat nombrosos quadros y no poques composicions poetiques que seran sempre admirades per tothom.

Com a pintor havia cultivat l' art en totes les seuhes variades manifestacions, pero prefiria la pintura de genero y en son estudi havia dedicat los millors temps de sa juvenesa. Son dibuix era correctissim; la tonalitat, viva y animada; moltes vegades tan vigorosa y calenta, que feria a la primera impresió del observador. Malgrat aixó, s' admiraven en totes sas produccions detalls miniaturistes qu' escayen perfectissimament al estil de totes aquelles obres inspirades, casi totes, en les valentes composicions de Balaca, Cusachs y Unceta.

Com a poeta y literato l' ha conegut Tortosa en certamens y vetllades, en les quals va sempre pendrer part activa, aixis com en altres festes civiques, ahont lo llapis del dibuixant y l' geni del trovador brillava sempre esplendent.

LA VEU DE TORTOSA, que sent veritable congoixa en aquets amarchs moments, al enviar lo seu condol a l' afligida senyora Viuda, fills, pares y demés familia, del malaguanyat finat, recomana a sos amichs y companys pregunen a Deu per s' anima.

A. C. S.

Lo Diumenge prop passat se celebrá ab lo major ordre, brillantor y lluhiment, en l' arrabal de Jesús, la solemne processó en honor al Sagrat Cor de Jesús, assistinthi les confraries de Tortosa y Roquetes, Asociacions religioses de Jesús y ls Apostolats de nostra ciutat y Arrabals limitrofes a la mateixa.

Lo penó era portat pel pundonorós Tinent Coronel d' aquesta plassa, sostenint les borles nostres estimats amichs D. Jesús Cánovas y D. Anton Rodriguez, Comandant y Capità, respectivament, del Regiment d' Almansa, acompanyats de varis Oficiais. Al acte hi assistiren, també, un

pipuet ab esquadra y les dos bandes de música d' aquesta població.

Detrás del Santissim hi anava l' senyor Bisbe y una Comissió de l' Ajuntament.

Lo nombrós acompanyament y ls centenars de persones que s' trasladaren a Jesús, son prova de la profunda fé del nostre poble y del zel apostólich que caracteriza a l' inclita Companyia de Jesús, quin entussiasme y fadiga en aquestos actes solemnes son dignes d' aplaudiment.

Avuy a les cinch y mitja de la tarde sortirá de la Iglesia del Seminari d' aquesta ciutat, recorrent los carrers de costum, la solemne processó que n' obsequi del Sagrat Cor de Jesús Sagramentat ha organiat l' Apostolat de la Oració, quin acte promet esser molt lluhit.

Segons hem vist en varis periódichs, la Reyna Regent s' ha dignat concedir la gran Creu del Mérit naval al eminent astroloch y sabi geoloch nostre respectable amich D. Joseph Landerer, a qui felicitem de tot cor per aytal honrosa distinció.

En los *Jochs Florals* celebrats a Badajóz ultimament ha guanyat la flor natural (premi d' honor y cortesia) nostre il-lustrat y estimat amich D. Angel del Arco, Jefe del Museu arqueoloch de Tarragona.

Además d' aquest premi ha obtingut, també, en dit certamen, lo donat per la Reyna Regent y l' de la Diputació d' aquella capital.

Rebi nostra coral enhorabona l' inspirat poeta granadit.

Haventse projectat una excursió en vapor a la farola de Buda pera l' dia 8 de Juliol a les quatre y mitja del matí ab l' objecte de retornar lo mateix dia a les vuyt del vespre, lo senyor President de la *Sociedad Velocipédica* d' aquesta ciutat s' ha dignat convidar a tots los senyors Socis que vullgan assistirhi. En aquest cas deurán inscriurers en la Conserjeria de dita Societat, ahont se posarán de manifest los preus y condicions.

La llista estará oberta hasta la una de la tarde del dia 7 en quina hora quedará definitivament tancada pera tots.

Dies endarrera se vegé en l' Audiencia de Barcelona un plet interessantissim, per tenir que sentar ell jurisprudencia la validesa ó no validesa a Catalunya del testament ológraf, establert per lo Códich civil espanyol.

El Jutjat de Tortosa, ahont s' iniciá la qüestió fallá en sentit negatiu, mes haventse entaulat apelació, la sala primera d' aquella Audiencia celebrá vista el dia 15 de maig darrer, no podentse dictar sentencia per no haverhi hagut acort entre ls magistrats. Reunida noyament dita Sala en 16 d' aquest mes, ab sis magistrats, celebrá vista dictant sentencia el 22, en la que s' revoca la del Jutjat de Tortosa, se declara válit el testament ológraf en qüestió, y per tant se senta la jurisprudencia de que tal forma de disposició d' última voluntat es aplicable a Catalunya.

Aquest problema juridich no queda no obstant resolt, ja que la part apelada recorrerà en casació pera que l' Tribunal Suprem falli en última instancia.

De nostre volgut confrare *La Veu del Ampurdá* ratallém ab gust lo següent:

Hens hem enterat per la prensa francesa que en el Certamen de llengües catalana, provençal y rossellonesa, celebrat el dia 24 del mes passat a Montpeller, obtingué l' únich premi que s' ofería nostra digna paysana y llorejada poetisa senyoreta Enriqueta Paler y Trullol, ab la poesia que du per titol *Joana d' Arch*. Als elogis que li prodiga la premsa de l' altra banda del Pirineu, unim els nostres entussiasmas, a temps que la felicitem coralment.

També a nosaltres ens plau felicitar a la inspirada poetisa que trescan llunyanes serres, porta allá la cultura catalana d' un modo tan digne y elevat.

A Amposta s' nota aquestos dies extraordinaria animació, ab motiu de la plantació d' arróz, en la que s' hi troban ocupats gran número de jornalers.

En lo antich castell s' está procedint pels germans senyors Escribá l' aixecament d' una gran fábrica.

En lo propi punt una societat anónima construhix altra fábrica, que a més de la fabricació d' arrós, produhirá llum eléctrica, tenint lo propósit la mateixa societat de formar una barriada de casas económiques.

S' ha posat en vigor la nova tarifa económica combinada dels ferrocarrils pera l' trasport a gran velocitat de paquets qual pes no excedeixi de 5 kilos.

Los paquets fins a 3 kilos pagarán una pesseta, y ls de 5 kilos una pesseta 65 centims.

Es una reforma que s' feya sentir fa molt temps. Per exemple, un paquet de 5 kilos de la Corunya a Tarragona venia pagant fins ara 5 pessetas y avuy costará 1 '65.

Aquestas facilitats de comunicació d' un punt a altre de la Peninsula, seran en benefici del comers y del públich en general.

S' ha reconstituhit a Lleida l' «Asociació Catalunya» pera la defensa del programal catalanista, havent ja sollicitat son ingrés en l' «Unió».

Remerciém los oferiments que us fa de son domicili social de la Plassa de Catalunya, núm. 6, y quant a la defensa de nostres comuns ideals fassi referencia.

Lo mateix los hi dihem a aquells estimats companys.

Entre deu y onze d' avants d' anit, una brigada de 78 homes se posá a treballar en la neteja de las clavegueras del carrer de Bonavista del barri de Gracia de Barcelona.

Vint dels esmentats treballadors baixaren a la claveguera. Als pochos moments set d' ells caygueren desvanescuts. Els demés treballadors correren a aussiliarlos desseguida, trayentlos de la claveguera y demanant aussili al dispensari de Gracia.

Aviat comparegueren els doctors Massó, Piqué, Oromí, Montserrat, y Sirvent, intentant retornar a n' els sis treballadors. Un d' ells desgraciadament estava en tan mal estat que morí al cap d' una hora. Se deya Leandre Galvez. Altres dos estavan en tan mal estat que tingueren que ser extremaunciats.

Al lloch de la desgracia hi acudí l' regidor senyor Sabadell y el comandant de municipals.

Ahir els sis treballadors seguían bastant millorats del accident suert.

Per excés d' original hem retirat varies articles y alguns solts d' aquesta secció de noticies.